

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

V sredo, dne 8. decembra 1897

ob 5. uri popoldne

v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“

jubilejski

KONCERT

pod vodstvom koncertnega vodje gospoda Josipa Čerina.

Pri koncertu sodelujejo: gospod Josip Nolli, operni pevec; pevski zbor „Glasbene Matice“; orkester „Glasbene Matice“ in oddelek sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev, štv. 27.

1872

1897

VZPORED:

1. *Miroslav Vilhar*: Ouvertura k spevoigrji „Jamska Ivanka“ za orkester.
2. **Slavnostni govor**. Zložil in govori gospod Engelbert Gangl.
3. *Anton Foerster*: „Domu“, moški zbor z bariton-solo in četverošpevom. Soli: gg. A. Pucihar, A. Razinger, J. Pribil, A. Stamear, G. Kronabethvogel.
4. a) *Kamilo Mašek*: „Nezakonska mati“, pesmi za bariton; poje g. J. Nolli,
b) „Kam?“, na klavirju spremlja g. J. Čerin.
c) *Fr. Ser. Vilhar*: „Mornar“,
5. a) *Anton Nedvěd*: „Oblakom“, mešani zbori.
b) *Dr. Benjamin Ipavec*: „Leži polje ravno“,
c) *P. Hugolin Sattner*: „Studenčku“,
6. a) *Viktor Parma*: Intermezzo iz opere „Ksenija“ za orkester.
b) *Bedřih Smetana*: „Iz čeških logov in gajev“, simfoniška slika za orkester.
7. **Narodne pesmi**:
a) *Jurij Fleišman-M. Hubad*: „Luna sije“, mešan zbor.
b) *Josip Čerin*: „Bom šel na planince“, moški zbor.
c) *Matej Hubad*: „Ljub'ca, povej, povej!“, mešan zbor.
8. *Jožef Haydn*: „Zapojte, strune!“ in „Nebesje oznanja“, mešana zbora z orkestrom iz oratorija „Stvarjenje“.

Cene prostorom izven naročbe:

Sedež I. do III. vrste à 2 gld.; IV. do VII. à 1 gld. 50 kr.; od VIII. vrste naprej in na galeriji à 1 gld. — Stojišča à 50 kr., dijaške in garnizijske vstopnice à 30 kr.

Vstopnice se dobivajo in naročbe se sprejemajo v trgovini g. J. Lozarja, na Mestnem trgu, in na večer koncerta pri blagajnici.

 P. n. gg. naročniki naj se blagovolé za svoje sedeže z legitimacijami zglasiti v trgovini g. J. Lozarja.

O petindvajsetletnici „Glasbene Matice“.

Gospod

Gospoda slavna, lep in velik god
Slavimo danes; z nami narod naš
Spominja se ga širom domovine . . .
Ni čas žvenketa čuti ob tem godu.
Ni govorov, napitnic in zdravic,
Ni lie razvnetih in oči iskrecih —
Slovesno, mirno in ponosno mi
Sešli smo se v dvorani tej visoki.
Da govor tod umetnosti krasan
Začujemo, ki se najlepše sama
Ž njim poslavi ob godu tem svečanem . . .

Nemirna so nam srca, kot nemirna
Vsekdár so, če jih polni radost.
A radost sama ni, ki v sladkih čutih
Kipi nocoj nam v srčnih globočinah;
S to radostjo je združena zavest,
Da se v Slovenih vse ne pogubi,
Kar dobrega zasnuje rodoljubje,
Da tudi v naših plodovitih tleh
Zažene kal, in cvet rodi nam sad,
In sad nam nosi čast, ime in slavo,
Ki nam zažiga v dušah plamen, v žilah
Kri žene nam nemirno in kipečo,
In vse nas druži, kolikor nas je
Po selih, mestih, trgih zemlje naše,
V ljubezni žarni do slovenskih tal
In do umetnosti visoke te,
Ki smo zgradili ji svetišče varno,
Ognjišče, zavetišče — v dušah svojih!

Kako blesteče pač zdaj lijejo
Umetne luči tod k nam žarki mrzli . . .
A nam tako je vroče, kakor bi
Ognjeno morje v prsih nam kipelo —
Kdo pač je, ki razvnelje nas v teh hipih?
Gospoda slavna, zdi se mi, da duh
Nad našimi glavami plove danes,
Duh, ki priplaval je nad nas
Tam z večnega domú, kjer je izvirek
Umetelnosti prave neizčrpni,
Duh tvoj, ki dela tvojega ta dan
Slavimo praznik zdušno, duh tvoj — Vojteh!

Ostavil si svoj dom, da čuješ sam,
Kako je iz ponižnega akorda
Narastel v letih petindvajsetih
Mogočne himne spev vzneseni,
Ki sebi v slavo, tebi ga v spomin
V tem zlatem hipu poje Matica . . .
In blaga sila tvojega duha
Nam širi srca za umetnost vneta,
Kot širi pesem naša se ponosno
Iz svoje zibelke do tja, kjer zjutraj
Izpira sonce v rosi svoj obraz,
Do tja, kjer hodi spat pod večer trudno,
Do tja, kjer slika zima cvet ledeni,
Do tja, kjer palma zeleni na jugu,
In v soncu vročem smeje se citróna —
Tako se širijo nam srca danes . . .
Navdušeno, ponosno in hvaležno
Iz njih vzkipeva jeden hvalni glas:
Naj bo ti slava, oče Matičin! —

Kot v toplem dihu se vetrov pomladnih
Iz popja cvet razvije pestrobojni,
Tako se iz ljubezni do umetnosti,
Ob vročem žaru naših vročih src,
Ob delu vstrajnem in stremljenju vzornem
Razvila je iz tihega početka
V tej kratki dobi naša Matica,
To zavetišče, zatočišče glasbe —
Umetnosti prečiste, ki s ponosom
Hčer svojo imenujemo jo sveto.
Kako pač delo nje je plemenito:
Ustvarila prekrasen nam zaklad
Domače pesmi biserov je samih,
Odprla duše nam mož velikih,
Da zremo vanje kot v čarobne sanje,
Da v njih spoznamo veličino vso,
Ki nam prečara z divnimi glasovi
Vsakdanjost pusto v svet skrivnostnolep,
Kjer se topi srcé nam, duša pa
Kot na blazinah mehkih, v vonju čarnem,
Na smelih vzletih kot orlovih krilih —
Trepeče nam in sanja in se ziblje
In se izgublja nekam v visočine —

Kot tok vijolčnih vonjev v čistem zraku
 Ob prvih dnevih mehke se pomladi . . .
 Poznamo vse vas, Nedvėd, Foerster, Gerbić
 In Vilhar sin in oče, Parma, Sattner
 In Mašek, Jenko, Ipavec in Gallus,
 Dvořák in Smetana in Fibich — vse!
 Govoril nam si Haydn, Mozart, Schumann
 In Mendelssohn, Beethoven, Rubinstein —
 Vi vsi ste bili tu med nami že!
 In tebe čuli smo, slovenski narod,
 Ko mehko dušo si nam kazal v pesmih,
 Ki zrastle so iz tebe in za tebe!
 In zrli drugim smo v odprte duše —
 A kdo zdaj spomni vseh se teh imen,
 Ko nas prešinja samo jedna misel,
 Da klanjamo se vam, duhovi čisti,
 Da klanjamo se taki veličini!

Gospoda slavna, ob večeru tem
 Spominjamo se lepših še večerov,
 Ki z zlatimi pismeni v knjigo jih
 Razvitka svojega je pisal narod.
 Biló je, kakor bi ne bilo res:
 Tam, kjer se širi morje hiš ponosnih,
 Ko naše je središče v razvalinah
 Ležalo razmetano v žalnih dneh,
 Sestali smo sinovi se slovenski
 In z nami hčere se cvetoče naše.
 Globoko v duši zakopane smo
 Ponesli tjakaj s sabo pesmi svoje . . .
 Pokazali smo ž njimi svojo moč,
 Izrekli ž njimi hvalo plemenito:
 V dvorani svetli, z zlatom obloženi,
 Zbran bil je cvet gospode velerodne,
 Da čuje nas, ki smo prišli kot v boj,
 Da zmagamo, da svetu damo znak:
 I oni narod, ki je malo znan,
 Veliko vzmore, ker je krepke volje!
 In res! . . . Kako so nam drhtela srca,

Ko vrela je iz njih slovenska pesem
 Na zemlji tuji . . . Da, iz sre glasovi
 Tedaj so vreli nam, saj zopet srca
 Zavzeta našli širom so odprta.
 Tako je bilo tiho, da utrip
 Čul naših sre se je pretesnih . . . A potem
 Od vseh strani zvenela je pohvala
 In glasen plosk in klici vzradoščenja,
 Časti in presenečenja in slave:
 »Bog živi te, ti mojster naš — Matej!
 Bog živi tvojo vojsko vrlih pevcev,
 Bog živi venec teh mladenk prekrasnih —
 Bog zmagovavke živi, zmagovavce!« — —

In prišli smo nazaj s ponosom v srcu;
 Vi ste sprejeli rosnih nas oči,
 Kipečih duš, z odprtimi rokami —
 V objemu srčnem preživeli smo
 Kot v sanjah ob spominih sladkih z vami
 Vse one dneve mnogokrat potem . . .
 In danes, ko je petindvajset let
 Preteklo žitja Matičinega,
 Sestali smo se zopet! — Pozdravilo
 Presrečno kliče boginja nam — Glasba!
 V desnici lok, a v levi gosli zlate,
 Val pada svilnatih ji las po snegu
 Nje polnih ramen in kipečih prsi,
 Ob čelu se ji vije diadem,
 Telo ji vitko krije bela halja,
 Ki — kot cvetoči vrt ob jutru rosnem —
 Gori z rubini, diamanti posuta . . .
 Ta krasna boginja doma je tu,
 V tem umetnišču — v naši Matici!
 Tu žije in nam dela čast in narod
 Slovenski vzgaja v tej umetnosti.
 Sklonimo glavo vsi pred njo ta dan!
 Naprej po poti tem naj vodi nas
 K prosveti in umetnosti prejasni —
 Vsi klanjajmo se ji, gospoda slavna!

Engelbert Gangl.

